

Onderwijsraad
De heer F. van Wieringen
Nassaulaan 6
2514 JS DEN HAAG

Datum 14 december 2006
Kenmerk VOR 06.2218
Betreft Versteving van kennis in het onderwijs

Geachte heer Van Wieringen,

Onlangs heeft u het rapport 'Versteving van kennis in het onderwijs' gepubliceerd. Als VO-raad zijn we blij met de vraag die de minister aan de Onderwijsraad heeft voorgelegd. De discussie over de teloorgang van kennis wordt tot op heden vooral op basis van emoties en onderbuikgevoelens gevoerd en teveel gericht op de leerlingen die naar de pabo gingen. Het belang van goed onderwijs rechtvaardigt een grondige en brede analyse van de huidige en gewenste situatie. In onze ogen laat u echter deze kans liggen. In plaats van een zorgvuldige analyse en terughoudende berichtgeving (het is slechts een eerste verkenning!) kiest u ervoor om ongefundeerd het debat verder op scherp te zetten.

Uit feiten blijkt dat het onderwijs heel sterk scoort in vergelijking met het buitenland. Wij vinden het de Onderwijsraad onwaardig dat dit feit wordt gerelativeerd met de opmerking "maar zo moeilijk zijn die toetsopgaven niet". Bij goede lezing van het rapport blijkt dat er veel vragen zijn, maar dat de antwoorden ontbreken. Er is te weinig informatie beschikbaar: "Uit de verkenning blijkt dat landelijke gegevens over de beheersing van specifieke kennisgebieden nauwelijks beschikbaar zijn". Toch stelt de onderwijsraad dat in alle onderwijssectoren de rol van kennisverwerving verstevigd kan worden.

Ook de wijze waarop u over de ontwikkelingen in het onderwijs spreekt is wat ons betreft onder de maat. De dynamiek in het onderwijs wordt geprezen en de term 'het nieuwe leren' wordt genuanceerd omdat er sprake is van "vele verschillende nieuwe vormen van (onderwijzen) en leren". Toch vindt u dat u het nieuwe leren kunt afschilderen als het leren dat buiten de school plaatsvindt en waar leerlingen zelf verantwoordelijk zijn. Er wordt gesteld dat de vormen van het nieuwe leren onvoldoende zijn onderzocht op hun effect. Daarbij wordt voorbij gegaan aan het feit dat ook het effect van de 'oude' vormen van leren niet (uitgebreid) zijn onderzocht op hun bijdrage aan de nieuwe uitdagingen van het onderwijs (complexe vaardigheden, probleemoplossende vaardigheden en attitudes om in de samenleving van de toekomst te kunnen functioneren).

Kort samengevat zijn we blij dat het initiatief tot deze verkenning is genomen en dat de onderwijsraad op basis van deze verkenning in gesprek wil met bestuurders en directie binnen onze sector. Het is een onderwerp dat leeft op scholen en binnen besturen. Als VO-veld zouden we dit graag doen op basis van een stevig fundament.

Hoewel er voldoende signalen zijn dat de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op heel veel scholen op orde is, geeft uw rapport op basis van vage signalen en ongegronde beweringen verder voedsel aan het gevoel van ontevredenheid van ouders en leerlingen over de kwaliteit van onderwijs. Daarmee bewijst de raad het veld en de gebruikers een slechte dienst. De VO-raad betreurt het ten zeerste dat de direct belanghebbende - de scholen - niet op de hoogte zijn gebracht of op andere wijze bij dit onderzoek zijn betrokken.

Hierbij nodig ik de raad dan ook uit om samen met de VO-raad te onderzoeken 'of betrokkenen in het onderwijs de analyse en aanbevelingen ondersteunen'. Een open en transparant debat mét betrokkenen kan een daadwerkelijke bijdrage leveren aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Sjoerd Slagter
voorzitter